

Liefdesverbond

DATUM	16 mei 2021
VOORGANGER	Anneke Grunder o.p.
LEZINGEN	1 Johannes 4, 11-16
EVANGELIE	Johannes 17, 11b - 19

OVERWEGING

Na het overlijden van mijn moeder, nu twee jaar geleden, ruimden mijn zussen en ik haar kamer leeg.

Aan de muur hing, onder een schilderij van mijn vader, een tegeltje met daarop een gebed voor haar kinderen, voor ons dus. Het was al in ons huis sinds we uitgevlogen zijn en het ging daarna steeds met haar mee.

Het is een overbekende tekst, wel wat gezwollen van taal. Ze zou makkelijk afgedaan kunnen worden als 'oudbakken' tegeltjeswijsheid. Maar voor mij sprak er de liefde en zorg van mijn moeder voor haar kinderen uit.

Voor mij kon dat niet weg. Het was of ik met het afdanken van dit tegeltje de band met mijn moeder zou afdanken.

Ik heb het opgeborgen in een doos met kostbare kleine herinneringen, als teken van een van die krachtige scheringdraden van liefde waaromheen het tapijt van mijn leven geweven wordt.

Ik laat u enkele fragmenten uit de tekst horen omdat ze raken aan het evangelie van vandaag:

'Ik leg de namen van mijn kinderen in Uw handen
Houdt Gij hen daarin vast met onuitwisbaar schrift,
ook als de satan ze straks als de tarwe zift.
Houdt Gij mijn kinderen vast nu ik ze los moet laten.
Gij weet hoe mateloos de wereld hen kan haten
als zij niet in het schema van de wereld zullen gaan.
Ik vraag u niet mijn kinderen voor elk verdriet te sparen,
maar wil hen wel in Uw verbond bewaren..'

Ook Jezus bidt voor de leerlingen waarover hij als een ouder heeft gewaakt. Hij moet ze nu los laten. Hij moet ze, net als de moeder in het gedicht, achter laten in 'de wereld'. De wereld! Dat is hier bij Johannes niet dit aardse bestaan, maar de wereld van het kwaad, van de 'duivel'.

Diabolos, in het Grieks: hij die uit elkaar gooit. Het zijn de krachten die ons uit elkaar drijven, die van de ordening van de schepping weer de chaos van het oerbegin maken. Jezus weet wat die krachten kunnen uitrichten: je kunt er je leven bij laten.

Satan, zegt het gedicht: 'Tegenstander' betekent dat woord, in de bijbel vaak toegespitst tot 'tegenstander van het goede, van God! Want wat God wil is verbondenheid, liefde.

Jezus bidt daarom dat zijn leerlingen één mogen zijn, zoals hij één is met de Vader, Maar wat is dat: één zijn?

De gemeente van Johannes bestond uit gelovigen uit de joodse traditie en mensen met een Griekse achtergrond.

Zij moesten samen leven. Dat was niet eenvoudig. Eén zijn is voor deze gemeente niet dat we allemaal dezelfde levensstijl moeten hebben of overal hetzelfde over moeten denken. Dat werkt vooral uitsluiting in de hand. Eenheid in de kerk van Christus hangt niet af van onwrikbare standpunten. Vanuit de verschillen in achtergrond wist de Johannesgemeente dat ze elkaar ruimte voor verschil moesten gunnen en vooral bruggen moesten slaan.

Eén zijn, dat is elkaar vasthouden en dragen vanuit wederzijds vertrouwen. Het is het gesprek aangaan, juist als je verschillende accenten legt in het leven, juist als donkere wolken de rust bedreigen.

Ook wij in onze tijd, hebben te maken met grote culturele verschillen, met diverse geloofstradities en met uiteenlopende politieke inzichten. En ook dichtbij, binnen gezinnen en leefgroepen moeten mensen soms veel verschillen overbruggen. Ook óns bidt Jezus éénheid toe: niet door elkaar strakke regels voor te schrijven. Dat zet mensen alleen maar tegen elkaar op en drijft ons uit elkaar! Dan krijgt het de diabolos juist zijn kans en keert de chaos terug op aarde. Wat ons één maakt is een liefdevolle houding: elkaar ruimte gunnen, begrip hebben, zo nodig dóórvragen steunen en elkaar nabij te zijn.

Dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Waar halen wij de rust, de wijsheid en het vertrouwen vandaan om dat vorm te geven midden in die 'wereld' met al haar kwaad?

Jezus zelf wijst ons daarin de weg:

'Bewaar hen door uw naam'

bidt hij tot zijn vader. Die naam is 'Ik zal er zijn' 'Wees bij hen', vraagt Hij de Eeuwige indringend. 'Geef hen Uw naam voor onderweg'.

En ook:

'heilig hen door uw woord.

Uw woord is waarheid'

Dat Woord van de Eeuwige heeft Jezus zich zo eigen gemaakt dat het vlees en bloed in hem is geworden

Voor de zijnen werd hij zo 'het levende Woord'. de gestalte van Gods liefde in levende lijve. Wie de verbondenheid zoekt met Jezus Messias weet wat liefde is en in ons bewerkstelligen kan.

Daarom zegt Johannes in zijn eerste brief: 'Als iemand belijdt dat Jezus de Zoon van God is, blijft God in hem en blijft hij in God'. Belijden is meer dan met de mond uitspreken: het is met heel je hart openstaan voor de weg van Jezus, de weg van zijn verbondenheid met de Vader, de weg van zijn woord van waarheid en zijn daden van liefde.

En wat zegt Hem erkennen als zoon van God dan? Zoon zijn is in de joodse traditie niet als eerste een biologisch begrip. In een joodse familie werd iedereen 'zoon' of 'dochter' genoemd die bij een huis hoorde en zich inzette voor dat leefverband. Zoon van God is dan degene die de verbondenheid met God zoekt, die gaat voor Góds leefverband en vandaaruit in liefde met mensen omgaat als broers en zussen.

Jezus leeft dit verbond ten volle. In hem komt de Vader ons menselijk nabij. 'Zijn eniggeboren zoon', zegt de klassieke geloofsbelijdenis daarom. Dat betekent zoets als 'zijn unieke Zoon, de zoon bij uitstek'.

Als we van harte openstaan voor de levensgeest van de vader en van de zoon bij uitstek delen we in hun verbondenheid, hun Geest. Dan mogen we ons door hen beiden gedragen weten.

Zo zullen zij de dragende scheringdraden vormen van het tapijt van onze gemeenschap.

Als wij de inslagdraden durven zijn, verschillend van kleur, maar met elkaar verweven, zal de gemeenschap verder groeien tot een kleurrijk kleed! Een gemeenschap, verbonden met elkaar in de liefde van Vader en Zoon.